



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců
Mgr. Filipa Skřivana a JUDr. Ing. Venduly Sochorové v právní věci

žalobců: a) T. S., nar. X, státní příslušnost U.
 b) V. S., nar. X, státní příslušnost U.
 c) A. S., nar. X, státní příslušnost U.
 všichni bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
 sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného při rozhodování o žádosti žalobců o
dočasnou ochranu ze dne 2. 9. 2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobci podali dne 2. 9. 2024 žádosti o dočasnou ochranu, které žalovaný vyhodnotil jako nepřijatelné a vrátil je žalobcům. Žádosti ovšem nepřijatelné nebyly. V případě žalobců b) a c) to uznal sám žalovaný, v případě žalobkyně a) to konstatoval zdejší soud v rozsudku ze dne 12. 12. 2024, č. j. 62 A 62/2024-72. Žalovaný tedy měl povinnost o žádostech žalobců rozhodnout.

II. Žaloba

2. Žalobci podali dne 8. 1. 2025 u zdejšího soudu žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného. Uvádějí, že zdejší soud v rozsudku ze dne 12. 12. 2024, č. j. 62 A 62/2024-72, v bodě 12 uvedl: „Žalovaný v dalším vyjádření uvedl, že o žádostech žalobců b) a c) rozhodl dne 30. 10. 2024 tak, že jim dočasnou ochranu neudělil. Žalobci si zřejmě nepřebírají poštovní zásilky.“ Pokud žalovaný skutečně o žádostech žalobců b) a c) rozhodl, žalobcům tato rozhodnutí nikdy nebyla doručena. Ve světle této informace žalobci dne 20. 12. 2024 navštívili Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU) s cílem získat tato rozhodnutí (pokud existují), avšak pracovníci KACPU jim sdělili, že mají vyčkat na další postup správního orgánu po řízení u zdejšího soudu. Žalobci tak mají za to, že dosud nebylo vydáno rozhodnutí ve věci jejich žádostí o dočasnou ochranu.
3. Žalobci zároveň zdvořile žádají soud, aby je v případě opětovného zamítnutí jejich nečinnostní žaloby poučil o tom, jak mají dále postupovat, aby po téměř půlroční nejistotě způsobené nezákonným postupem žalovaného získali status dočasné ochrany v ČR.
4. Poté žalobci prezentují s věcí nesouvisející úvahy o přerušení řízení a závěrem navrhují, aby zdejší soud uložil žalovanému povinnost o žádostech žalobců o dočasnou ochranu rozhodnout do 10 dnů ode dne právní moci rozsudku.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že v případě žalobců b) a c) si v návaznosti na podanou zásahovou žalobu uvědomil, že jejich žádosti byly nesprávně vyhodnoceny jako nepřijatelné. Poté žalovaný žalobcům b) a c) dočasnou ochranu neudělil z důvodu dle § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). O tom oba žalobce informoval dne 30. 10. 2024. Informace byly žalobcům b) a c) doručeny fikcí dne 21. 11. 2024. Žalovaný tuto informaci doručoval na adresu, kterou mu žalobci uvedli do žádosti, žádná změna adresy ze strany žalobců oznámena žalovanému nebyla. O tom, že oba žalobci možná bydlí na jiné adrese, se žalovaný dozvěděl náhodou, když v replice žalobců ze dne 22. 11. 2024 k žalobě na ochranu před nezákonným zásahem byla u žalobců uvedena odlišná adresa než doposud.
6. Zdejší soud rozsudkem ze dne 12. 12. 2024, č. j. 62 A 62/2024-72, žalovanému uložil, aby obnovil stav před vrácením žádosti o poskytnutí dočasné ochrany také v případě žalobkyně a). To žalovaný neprodleně učinil. Následně dne 10. 1. 2025 rozhodl o neudělení dočasné ochrany žalobkyni a) a vyrozuměl jí o tomto rozhodnutí informací z téhož dne. Tato informace byla žalobkyni a) doručena dne 15. 1. 2025. O žádostech žalobců b) a c) tedy žalovaný rozhodl ještě před podáním žaloby a o žádosti žalobkyně a) rozhodl sice až po podání žaloby, ovšem stále ve lhůtě podle § 5 odst. 5 zákona č. 65/2022 Sb., o některých

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace (dále jen „lex Ukrajina“). Žalovaný proto navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

7. Vyjádření žalovaného zaslal zdejší soud žalobcům, ti na něj již ve stanovené lhůtě (ani později) nereagovali.

IV. Posouzení věci krajským soudem

8. Všechny podmínky řízení o žalobě podle § 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zdejší soud pokládá za splněné. Zdejší soud o žalobě rozhodoval bez jednání za plnění podmínek podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.) soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba na ochranu proti nečinnosti slouží k tomu, aby byla odstraněna nečinnost správního orgánu, který je povinen vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, avšak doposud tak neučinil. Pokud žalovaný správní orgán požadované rozhodnutí či osvědčení vydal (ať již před podáním žaloby nebo v průběhu soudního řízení), žaloba na ochranu proti nečinnosti není důvodná a je namíste ji zamítnout.
10. Na řízení o udělení dočasné ochrany se podle § 4 odst. 1 lex Ukrajina obdobně použijí ustanovení zákona o pobytu cizinců o udělování víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.
11. V důsledku této úpravy se na postup správních orgánů při rozhodování přímo nepoužijí ustanovení části druhé a třetí zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Správní orgány postupují podle části čtvrté správního řádu. O žádosti se proto nevede standardní správní řízení a rozhodnutí se písemně nevyhotovuje. To však neznamená, že se rozhodnutí o žádosti o dočasnou ochranu nevydává. Vzhledem k tomu, že pro rozhodnutí o žádosti o dočasnou ochranu nejsou zákonem předepsány žádné formální ani obsahové náležitosti, rozhodnutí je vydáno tehdy, pokud z obsahu správního spisu vyplývá, jak správní orgán o žádosti rozhodl a o které důvody své rozhodnutí opřel (srov. obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze 21. 12. 2011, č. j. 5 Ans 5/2011-221, nebo ze dne 18. 8. 2023, č. j. 5 Azs 39/2023-24).
12. Z předloženého správního spisu vyplývá to, co tvrdí žalovaný. V případě žalobkyně a) byla dne 10. 1. 2025 do správního spisu založena informace o důvodech neudělení dočasné ochrany žalobkyni a). V případě žalobců b) a c) byla stejná informace založena do správního spisu dne 30. 10. 2024. Z těchto informací plyne, že žalovaný žalobcům b) a c) dočasnou ochranu neudělil dle § 4 odst. 1 lex Ukrajina ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť zjistil závažnou překážku jejich pobytu na území spočívající v tom, že jim účinná ochrana před návratem na Ukrajinu již byla poskytnuta ve formě zvláštního povolení k pobytu na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska. Žalobkyni a) žalovaný dočasnou ochranu neudělil dle § 4 odst. 1 lex Ukrajina ve spojení s § 56 odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně a) nesplňuje žádnou z podmínek pro udělení dočasné ochrany. Žalobkyně a) ke dni 24. 2. 2022 nepobývala na území Ukrajiny, a není tudíž osobou uvedenou v § 3 lex Ukrajina, a nepřichází v úvahu ani dočasná ochrana

z titulu sloučení rodiny, neboť jejím rodinným příslušníkům, žalobcům b) a c), dočasná ochrana udělena nebyla.

13. Důvody, které vedly žalovaného k neudělení dočasné ochrany žalobcům, se zdejší soud nemůže věcně zabývat, neboť to není předmětem tohoto řízení. Podstatné je, že ze správního spisu vyplývá, jakým způsobem a z jakých důvodů žalovaný o žádostech žalobců rozhodl. Rozhodnutí tedy byla v případě žalobců b) a c) vydána dne 30. 10. 2024, v případě žalobkyně a) dne 10. 1. 2025.
14. Zdejší soud si je vědom, že podle § 56 odst. 5 zákona o pobytu cizinců je žalovaný povinen cizince písemně informovat o důvodech neudělení dočasné ochrany a o jeho oprávnění požádat ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení informace o nové posouzení důvodů neudělení dlouhodobého víza (§ 180e téhož zákona), přičemž tato žádost je řádným oprávněným prostředkem proti rozhodnutí o neudělení dočasné ochrany.
15. Skutečnost, zda a případně k jakému okamžiku splnil žalovaný po vydání rozhodnutí povinnost dle § 56 odst. 5 zákona o pobytu cizinců informovat žalobce o důvodech neudělení dočasné ochrany, ovšem rovněž překračuje předmět tohoto řízení. Případná pochybení žalovaného (která nyní zdejší soud nijak nepředjímá) mohou mít vliv zejména na hodnocení včasnosti oprávněného prostředku, pokud jej žalobci využili či využijí. Nemohou však (ani ve spojení se skutečností, že se žalobcům nepodařilo s důvody rozhodnutí seznámit při návštěvě KACPU) založit domněnku či fikci, že o žádostech dosud rozhodnuto nebylo, jak žalobci naznačují v žalobě.
16. Závěrem zdejší soud poznamenává, že nečinnostní žalobu nezamítl „opětovně“, jak žalobci dovozují. V předchozím řízení vedeném pod sp. zn. 62 A 62/2024 pouze odmítl nečinnostní žalobu připojit k projednávané zásahové žalobě s tím, že není možné kombinovat žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, kterou se žalobce domáhá zahájení řízení, s nečinnostní žalobou, kterou se žalobce domáhá uložit žalovanému povinnost v takovém řízení (ke dni podání žaloby dosud nezahájeném) rozhodnout.
17. Zdejšímu soudu v neposlední řadě v tomto řízení nepřísluší se ani v teoretické rovině zamýšlet nad tím, zda žalobci splňují podmínky pro udělení dočasné ochrany a jak by případně měli postupovat, aby dočasnou ochranu v ČR získali.

V. Závěr a náklady řízení

18. Na základě shora uvedeného zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 81 odst. 3 s. ř. s. Žalovaný není nečinný, neboť o žádostech žalobců rozhodl. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně neúspěšní žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. března 2025

David Raus v.r.
předseda senátu